Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausuntoa koskeva pyyntönne 2.2.2023

Valviran lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 114/2022)

Ulkomaalaislain 5 luvun työntekoa koskeva sääntely

Hallintovaliokunta on pyytänyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira) lausuntoa ulkomaalaislain 5 luvun työntekoa koskevaan sääntelyyn tehtävien muutosten vaikutuksista Valviran suorittamaan terveydenhuollon pätevyyksien valvontaan sekä selvitystä siitä, miten valvonta tältä osin käytännössä tapahtuu. Kysymys siitä, onko etukäteisvalvonta käytännössä mahdollista vai painottuuko valvonta jatkossa nykyistä enemmän jälkivalvontaan.

Nykyisin työntekijän oleskeluluvan myöntäminen perustuu ulkomaalaislain 73 §:n 1 momentin mukaan harkintaan, jossa tulee muun muassa varmistaa se, että työntekijä oleskelulupa myönnetään vain edellytykset täyttävälle henkilölle, jos työssä vaaditaan erityistä pätevyyttä tai hyväksyttyä terveydentilaa.

Ehdotetussa sääntelyssä työnantajan roolia oleskelulupaprosessissa pyritään kasvattamaan. Ehdotetun ulkomaalaislain 71 §:n mukaan oleskeluluvan myöntäminen työntekoa varten edellyttää muun muassa, että työnantaja on varmistanut, jos työssä vaaditaan erityistä pätevyyttä, lupaa tai hyväksyttyä terveydentilaa, että työntekijä täyttää niitä koskevat vaatimukset. Muutoksena edellä mainittuun nykytilaan olisi se, että todistusta ei tarvitsisi esittää oleskelulupaviranomaiselle, vaan työnantaja muulla tavalla vahvistaisi sen, että varmistaminen on tapahtunut asianmukaisesti. Jos varmistamista ei olisi tapahtunut tai sitä epäiltäisiin, todistus voitaisiin vaatia esitettävän lupaviranomaiselle.

Valvira esittää lausuntonaan seuraavaa:

Valvira myöntää ammatinharjoittamisoikeuden sen toimivaltaan kuuluviin sosiaali- ja terveydenhuollon ammatteihin niin Suomessa kuin

ulkomaillakin suoritettujen koulutusten perusteella. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksista säännellään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa ja asetuksessa (559/1994 ja 564/1994), sosiaalihuollon ammattihenkilöistä puolestaan sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa ja asetuksessa (817/2015 ja 153/2016). Valvira ei huomioi ammattioikeutta koskevissa hakemusprosesseissaan hakijoiden oleskelulupiin tai muihin ulkomaalaislakiin liittyviä seikkoja, vaan hakemus arvioidaan hakijan henkilöllisyyden ja kansalaisuuden osoittavien asiakirjojen lisäksi koulutusta koskevien asiakirjojen perusteella. Ulkomailla koulutuksen suorittanut henkilö voi laittaa ammatinharjoittamisoikeutta koskevan hakemuksen vireille jo lähtömaastaan siinä vaiheessa, kun hän suunnittelee terveydenhuollon ammattihenkilönä työskentelyä Suomessa. Työnantajilla puolestaan on, rekrytoidessaan terveydenhuollon ammattihenkilöitä, velvollisuus varmistua siitä, että rekrytoitavalla henkilöllä on voimassa ammatinharjoittamisen edellyttämä Valviran myöntämä ammatinharjoittamisoikeus. Esimerkiksi oikeus harjoittaa lääkärin ammattia Suomessa.

Valvira toteaa, ettei esitetyillä muutoksilla ole vaikutusta Valviran toimintaan ammatinharjoittamisoikeuksia koskeviin lupaprosesseihin liittyen. Ammatinharjoittamisoikeuden myöntämisprosessi koulutuksen arviointeineen on Valviran suorittamaa etukäteisvalvontaa, ja työnantajien vastuulla on jo nykyisin varmistua ammattihenkilöiltä edellytettävien ammatinharjoittamisoikeuksien voimassaolo.

Ratkaistu: 31.01.2023
Ratkaisija: Henriksson Markus
Virka-asema: Ylijohtaja
Esittelijät:
Kangas Jenni, Ryhmäpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu
asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Lisätietoja

Asiasta antaa tarvittaessa lisätietoja ryhmäpäällikkö Jenni Kangas, puh. 0295 209 532